

HOEK VAN HOLLAND

Identiteit(en)

HOEK VAN HOLLAND

Identiteit(en)

In samenwerking met
Dorpsraad Hoek van Holland

Rotterdam, januari 2023

INTRODUCTIE

Voor u ligt een rapportage over de identiteit(en) van Hoek van Holland. Het doel hiervan is de ondersteuning van de nieuwe dorpsraad in het opstellen van het dorpsakkoord, onderdeel van het nieuwe bestuursmodel 'Wijk aan Zet'. Een wezenlijk element hiervan is het in kaart brengen van een 'beeld van Hoek van Holland', op basis waarvan concrete opgaven geformuleerd kunnen worden. Omwille van de ondersteuning van het gesprek hierover – en om een collectieve uitgangspositie te creëren – zijn Veldacademie en Stichting Wijkcollectie gevraagd dit beeld in de vorm van de 'identiteit van Hoek van Holland' in kaart te brengen. Het vertrekpunt hiervoor is de beleving van bewoners, ondernemers en andere gebruikers van het dorp. Welke aspecten dragen vanuit hun perspectief bij aan de identiteit van Hoek van Holland?

Identiteit(en)

In dit onderzoek naar de identiteit van Hoek van Holland is het uitgangspunt niet een enkelvoudige identiteit, maar meerdere identiteiten. De meeste wijk- en dorpsraden hebben in formele zin meerdere wijken onder hun hoede. 'De wijk' of 'het dorp' is daarom binnen elke raad een begrip met uiteenlopende betekenis en invulling. Tegelijkertijd kan één wijk of dorp in de beleving van de gebruikers van het gebied ook meerdere identiteiten hebben. Om al deze identiteiten een plek te geven in dit onderzoek – van een eenduidig beeld tot uiteenlopende beelden – wordt de term 'identiteit(en)' gebruikt.

Onderzoeksmethode

Voor dit doeleinde is een onderzoeksmethode ontwikkeld aan de hand waarvan informatie, verhalen en beelden over de identiteit(en) van Hoek van Holland zijn verzameld. Deze methode gaat uit van verschillende invalshoeken en stemmen, geïnspireerd op de gelaagdheid van het concept identiteit.

Als startpunt zijn bestaande gemeentelijke profielen over het dorp geraadpleegd. Vervolgens is de beleving van gebruikers van het gebied opgevraagd via een digitale vragenlijst die werd verspreid via Mijn Rotterdam. Aansluitend vond een workshop met de dorpsraad plaats.

Door de opbrengsten uit deze invalshoeken met elkaar in verbinding te brengen, ontstaat er een gelaagd beeld: de identiteit(en) van Hoek van Holland. De rode draad die daarin zichtbaar wordt is door Veldacademie weergegeven in een analyse van het dorp. In lijn daarmee heeft Stichting Wijkcollectie zes verhalen in beeld gebracht, aangedragen door dorpsgebruikers.

Atlantikwall museum

Gedeelde beleving als identiteit

Deze selectie van verhalen is klein ten opzichte van het eindeloos aantal verhalen dat Hoek van Holland kent. Toch zijn deze verhalen exemplarisch voor de identiteit(en) van het dorp, juist omdat zij – met de nuances en grijstinten inbegrepen – door de gebruikers van het dorp zijn ingebracht. De identiteit van Hoek van Holland is te vinden in de gedeelde beleving van haar gebruikers.

INHOUDSOPGAVE

1	BEELD VAN HET DORP	11
	Beeld van het dorp	12
	Over het onderzoek	18
2	VERHALEN	21
01.	Zwembad Hoek van Holland	22
02.	Mees van Dijk	26
03.	Het strand van Hoek van Holland	28
04.	Recreatieoord Hoek van Holland	32
05.	Stichting Fort aan den Hoek van Holland	36
06.	Biljartclub Europort	38
3	VERHALENWANDELING	42
	COLOFON	46

BEELD VAN HET DORP HOEK VAN HOLLAND

BEELD VAN HET DORP

Hoek van Holland onderscheidt zich als dorp aan de kust door zijn unieke ligging, natuur en geschiedenis. In de zomer groeit het dorp door het grote aantal toeristen en bezoekers dat afkomt op het strand en recreatieoord, maar voor bewoners is 'De Hoek' ook een plek van rust en saamhorigheid. Het dorpse karakter wordt door bewoners gewaardeerd en staat in de beleving soms onder druk door veranderingen en stedelijke invloed. De meeste Hoekenezen identificeren zich dan ook niet met het stads Rotterdam. Bewoners zijn betrokken, actief en denken graag mee over de ontwikkelingen in hun dorp.

Een unieke dorps-identiteit

Hoek van Holland is volgens bewoners een dorp met een unieke, eigen identiteit. Deze dorpse identiteit van 'De Hoek' speelt een grote rol in de beleving van de Hoekenees. Hoewel Hoek van Holland onderdeel is van Rotterdam, voelen de meeste bewoners zich Hoekenees en identificeren zich niet met de rest van de stad. Dit komt niet alleen door de ligging op zeker 30 kilometer van het stadscentrum, maar ook door een groot verschil in karakter tussen het dorpse Hoek van Holland en het grootstedelijke Rotterdam. Het dorpse karakter uit zich onder meer in het samenleven. Mensen kennen elkaar en spreken elkaar aan op straat. De gemoedelijke sfeer en de sociale controle die dit met zich mee brengt wordt door veel bewoners gewaardeerd. Men herkent en vertrouwt elkaar.

“Hoek van Holland is geen wijk maar een dorp. Dit dorp met zijn eigen inwoners en dito dorpse karakter. Ons kent ons en kinderen groeien er op en willen er blijven. Rust ruimte en dicht bij zee onder invloed van industrie.”

Bewoner via online vragenlijst

“Hoek van Holland is geen wijk, geen Rotterdam en geen Westland, maar een dorp met een eigen identiteit.”

Bewoner via online vragenlijst

Hans

VRAGENLIJST BEWONERS

Om zoveel mogelijk perspectieven te krijgen op de identiteit(en), is een vragenlijst uitgezet via digitaal participatieplatform Mijn Rotterdam. In de vragenlijst konden bewoners en gebruikers van het dorp allereerst een beschrijving van Hoek van Holland achterlaten. Daarin lieten ze vaak al duidelijk merken hoe zij hun dorp beleven en waarderen. Is het er prettig wonen? Wat zijn kwaliteiten of juist pijnpunten? Hoe is de sfeer en het contact met medebewoners? Hoe is de openbare ruimte?

Wat maakt hun dorp speciaal? Daarnaast had de vragenlijst als doel om van een brede groep bewoners te weten te komen welke plekken, personen en activiteiten volgens hen karakter geven aan Hoek van Holland. Bewoners hebben daarbij op een kaart aangegeven waar in het dorp deze personen, plekken en activiteiten te vinden zijn en hoe onze reporters deze konden bereiken. In Hoek van Holland hebben in totaal 360 bewoners de vragenlijst ingevuld en zo hun bijdrage geleverd aan de beschrijving in deze rapportage.

“De sfeer van saamhorigheid. De voordelen van een gemeenschap die elkaar kent en bovenal steunt. Dat is grootste verschil met de meeste wijken in Rotterdam stad.”

Bewoner via online vragenlijst

Rijke natuur en tastbare geschiedenis

Toch is Hoek van Holland meer dan alleen een dorp. Het langgerekte gebied, dat loopt van de Noordzeekust tot aan de grens van Maassluis is veel groter dan alleen de dorpskern en heeft een veelzijdigheid die door bewoners wordt gewaardeerd. De natuur die Hoek van Holland aan alle kanten omringt maakt De Hoek tot een speciale plek. Het strand is een geliefde plek, maar Hoek van Holland heeft meer te bieden; uitwaaien op de pier, wandelen door de Hoekse Bosjes of door de polders. De natuur en de omgeving bieden bewoners een gevoel van rust, ruimte en vrijheid.

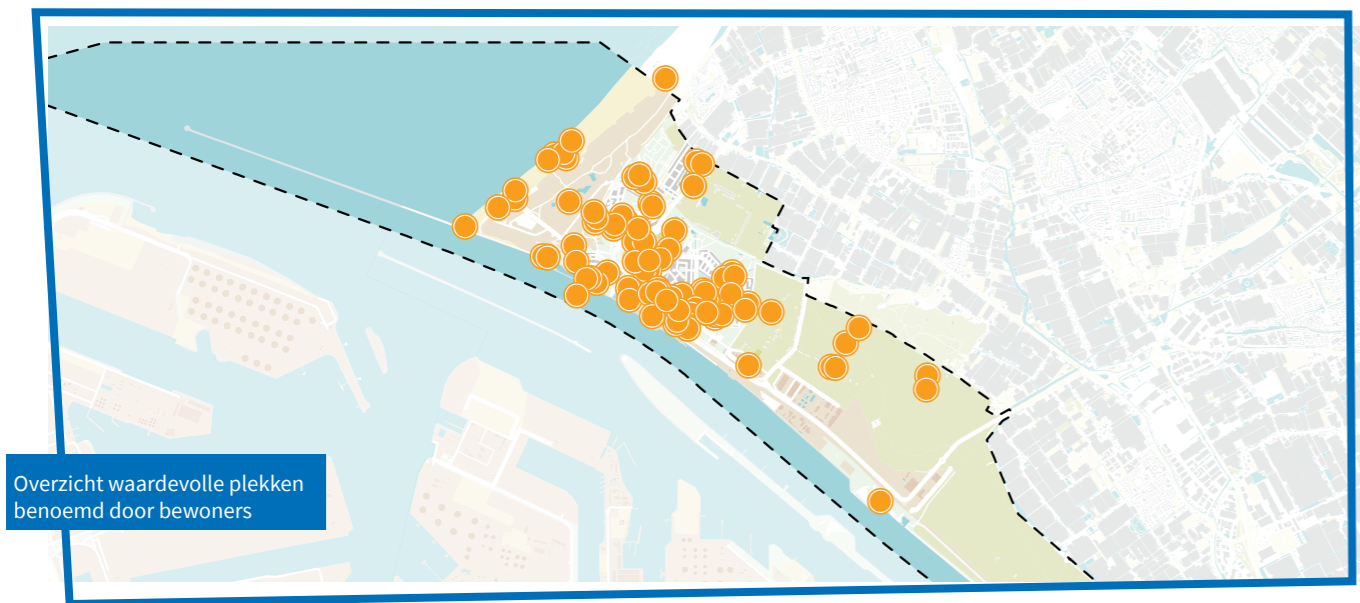
“De pier en het strand. Het is een gebied waar mensen tot rust komen en van elkaar genieten.”

Bewoner via online vragenlijst

Hoek van Holland heeft naast bijzondere natuur ook een rijke militaire- en havengeschiedenis 'in de achtertuin.' Je vindt de geschiedenis van het dorp onder meer terug in de berghaven, een belangrijke plek tijdens de aanleg van de Nieuwe-Waterweg. De torpedoloods, het fort en de grote hoeveelheid bunkers herinneren ons aan de geschiedenis van het gebied en Hotel Amerika is voor velen een begrip. Daarnaast dragen de Maeslantkering en de veerdienst naar Engeland bij aan het gezicht van Hoek van Holland. Tezamen vormen deze bijzondere plekken voor een belangrijk deel de identiteit van Hoek van Holland als haven- en grensplaats. Bewoners zijn trots op dit bijzondere erfgoed in en rond hun woonplaats.

“Het Atlantikwall museum en ook Bunker Bremen zijn waardevolle monumentale bunkers die het verhaal vertellen van W.O.II in de Hoek.”

Bewoner via online vragenlijst

Een toeristische trekpleister

Al deze kenmerken maken Hoek van Holland niet alleen geliefd bij bewoners, maar ook bij bezoekers en toeristen. Voornamelijk in de zomermaanden bezoeken veel toeristen het dorp. Het recreatieoord biedt daarnaast plaats aan vele terugkerende bezoekers. Het recreatieoord is een begrip in Hoek van Holland en kan beter beschreven worden als “een dorp op zichzelf.”

Hoewel het toerisme en de bezoekers een belangrijk onderdeel zijn van Hoek van Holland, en veel bewoners het belang van toerisme voor het dorp erkennen, heerst bij sommige bewoners ook het gevoel dat de balans kwijt raakt. Bewoners vrezen dat Hoek van Holland onder stedelijk beleid verandert in een vierseizoenen badplaats zonder rekening te houden met de behoeften van bewoners en het ritme en de waarden van het dorp.

“Geen 4 seizoenen badplaats en ook niet de wens om dat te worden, want de rust is belangrijker.”

Bewoner via online vragenlijst

“De originele Hoekenees, die trots is op zijn/haar dorp, zich inzet voor het verenigingsleven, zorgt voor goede kinderopvang, weet wat er speelt in het dorp, buitenstaanders omarmt (tenzij die verkeerde invloeden uitoefenen) en zich in wil zetten voor een betere leefomgeving.”

Bewoner via online vragenlijst

Betrokken en verbonden

Hoek van Holland is een plek waar mensen betrokken zijn en zich graag inzetten voor hun dorp. Dit uit zich in een verlangen tot inspraak en participatie, maar ook de verschillende verenigingen en lokale voorzieningen spelen hierbij een belangrijke rol. Denk aan sport-, scouting- en muziekverenigingen, maar ook het Hoekse Badje en het huis van de wijk ‘De Hoekstee’ spelen een centrale rol. Het zijn plekken waar mensen samenkomen en waar verbinding en een gevoel van saamhorigheid ontstaan. Actieve en betrokken bewoners zijn belangrijk voor het voortbestaan van deze verenigingen en voorzieningen.

“De rugby club in Hoek van Holland: iedereen komt daar samen, een soort buurthuis gevoel.”

Bewoner via online vragenlijst

Hoewel Hoek van Holland een groot aantal vrijwilligers en betrokken bewoners kent, staat het aantal vrijwilligers volgens bewoners ook onder druk. Door toenemende vergrijzing neemt het aantal actieve bewoners af en maakt men zich zorgen over het voortbestaan van deze belangrijke voorzieningen en netwerken in het dorp.

Dorp onder stedelijk beleid

Hoek van Holland valt onder Rotterdam, maar over de relatie met de gemeente heerst veel onvrede onder bewoners. Hierin komen twee dynamieken samen. Allereerst heeft de Hoekenees het gevoel vergeten te worden door de Rotterdam en niet dezelfde behandeling te krijgen als stadswijken en gebieden, terwijl Hoek van Holland wel onderdeel is van Rotterdam. Tegelijkertijd hebben bewoners het gevoel dat Hoek van Holland op het gebied van beleid en regelgeving teveel wordt behandeld als een stadswijk van Rotterdam, waarbij het unieke karakter en de afgesloten ligging van het dorp juist vergeten lijken te worden.

Het gevolg hiervan is dat veel beslissingen geen draagvlak hebben onder bewoners en niet aan lijken te sluiten bij wat Hoek van Holland volgens bewoners nodig heeft. De relatief geïsoleerde ligging van het dorp maakt daarnaast dat Hoek van Holland in grote mate georiënteerd is op omliggende dorpen in het Westland. Het voorzieningen niveau in het dorp loopt achter op dat in de wijken binnen de stad Rotterdam, waardoor bewoners van Hoek van Holland aangewezen zijn op hun omgeving. De binding met het Westland is daardoor voor vele bewoners minstens even belangrijk als de binding met Rotterdam.

“Hoek van Holland is een dorp dat ontstaan is bij het graven van de Nieuwe Waterweg, in 1914 bij Rotterdam kwam, dat 30 km van de stad verwijderd ligt en waar de bewoners al sinds jaren, en steeds meer, onvrede voelen met hoe er vanuit de stad met een dorp omgegaan wordt.”

Bewoner via online vragenlijst

“Rotterdam ligt te ver weg om serieus te weten wat er speelt en naar bewoners en wijkraad/dorpsraad (en hun voorgangers) wordt te weinig geluisterd.”

Bewoner via online vragenlijst

“Nog steeds ‘dorp’, ook al wordt het steeds minder een eigen identiteit omdat Grote Stad Rotterdam teveel beslissingen neemt die lang niet altijd in belang van het dorp zijn.”

Bewoner via online vragenlijst

Een dorp in verandering: opkomen voor de belangen van De Hoek

Hoek van Holland is een dorp in ontwikkeling dat verschillende veranderingen ondergaat. Bewoners zien kansen in ontwikkeling, maar vrezen tegelijkertijd voor de gevolgen van veranderingen wanneer deze in de beleving niet aansluiten bij de identiteit van De Hoek. Deze zorgen komen voornamelijk voort uit een grote binding met het dorp. De dorpsidentiteit van Hoek van Holland gaat veel bewoners aan het hart. Voornamelijk mensen die al lange tijd in De Hoek wonen hebben soms het gevoel dat deze dorpsidentiteit door stedelijke invloeden uit Rotterdam onder druk staat. Wanneer zij het gevoel hebben niet betrokken te worden bij ontwikkelingen kunnen zorgen en weerstand ontstaan. Ook dit is kenmerkend voor Hoek van Holland; Hoekenezen komen op voor wat zij belangrijk vinden en zijn begaan met de toekomst van hun dorp.

“Dorp met veel plekken waar meer mee gedaan kan worden dan nu het geval is.”

Bewoner via online vragenlijst

Eén van de ontwikkelingen die een grote rol speelt in het ervaren verlies van de dorpsidentiteit, is een verandering van de bewonerssamenstelling. Bewoners die al lange tijd in Hoek van Holland wonen hebben het gevoel dat nieuwe bewoners, veelal afkomstig uit de stad, niet ‘passen’ bij de dorpsidentiteit en manier van samenleven. De zogenaamde “import”-bewoners worden gezien als een bedreiging van de dorpsidentiteit. Nieuwe en oude bewoners van het dorp leven grotendeels langs elkaar heen. Veel bewoners geven aan een afname van de sociale samenhang in het dorp te ervaren en zich in toenemende mate zorgen te maken over de veiligheid.

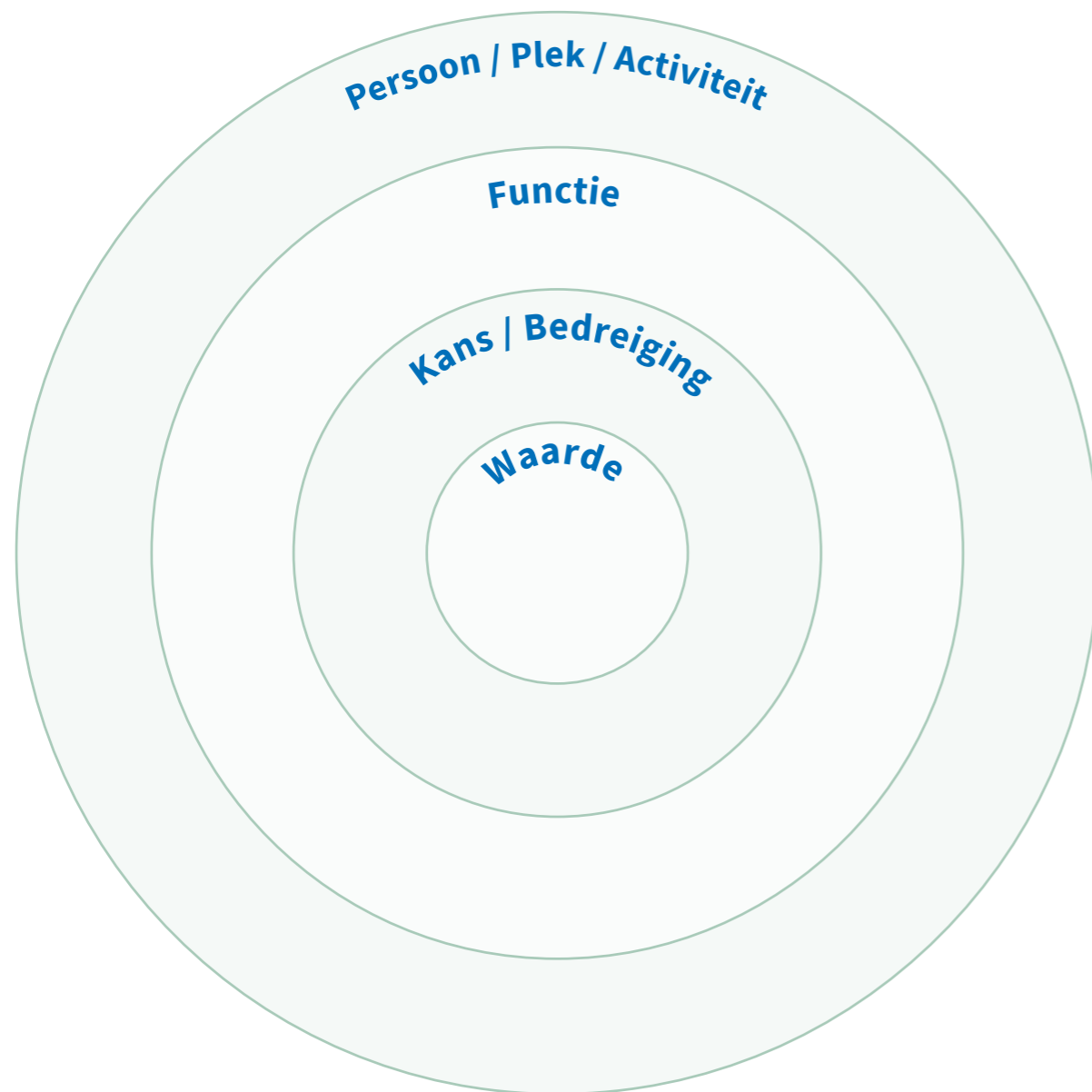
Dit gevoel wordt versterkt door de moeilijkheid voor jongeren uit Hoek van Holland om een woning te vinden in het dorp. Veel jongeren die zijn opgegroeid in De Hoek zouden graag in het dorp een eigen woning zoeken. Wanneer dit niet mogelijk blijkt ontstaat bij sommige bewoners een gevoel van weerstand tegen mensen “van buitenaf” die plek in het dorp innemen. Wie eenmaal in Hoek van Holland heeft gewoond, zou er namelijk het liefst willen blijven. Te midden van al deze verandering hebben bewoners soms het gevoel dat er kansen tot ontwikkeling blijven liggen. Zij hebben het gevoel dat het dorp zich niet altijd weet aan te passen aan de behoeften van bewoners. Bijvoorbeeld in de ontwikkeling van de dorpskern zien bewoners nog onbenutte potentie.

“Een voorheen heerlijk dorp om te wonen ... maar wat de laatste jaren zijn identiteit verliest.”

Bewoner via online vragenlijst

OVER HET ONDERZOEK

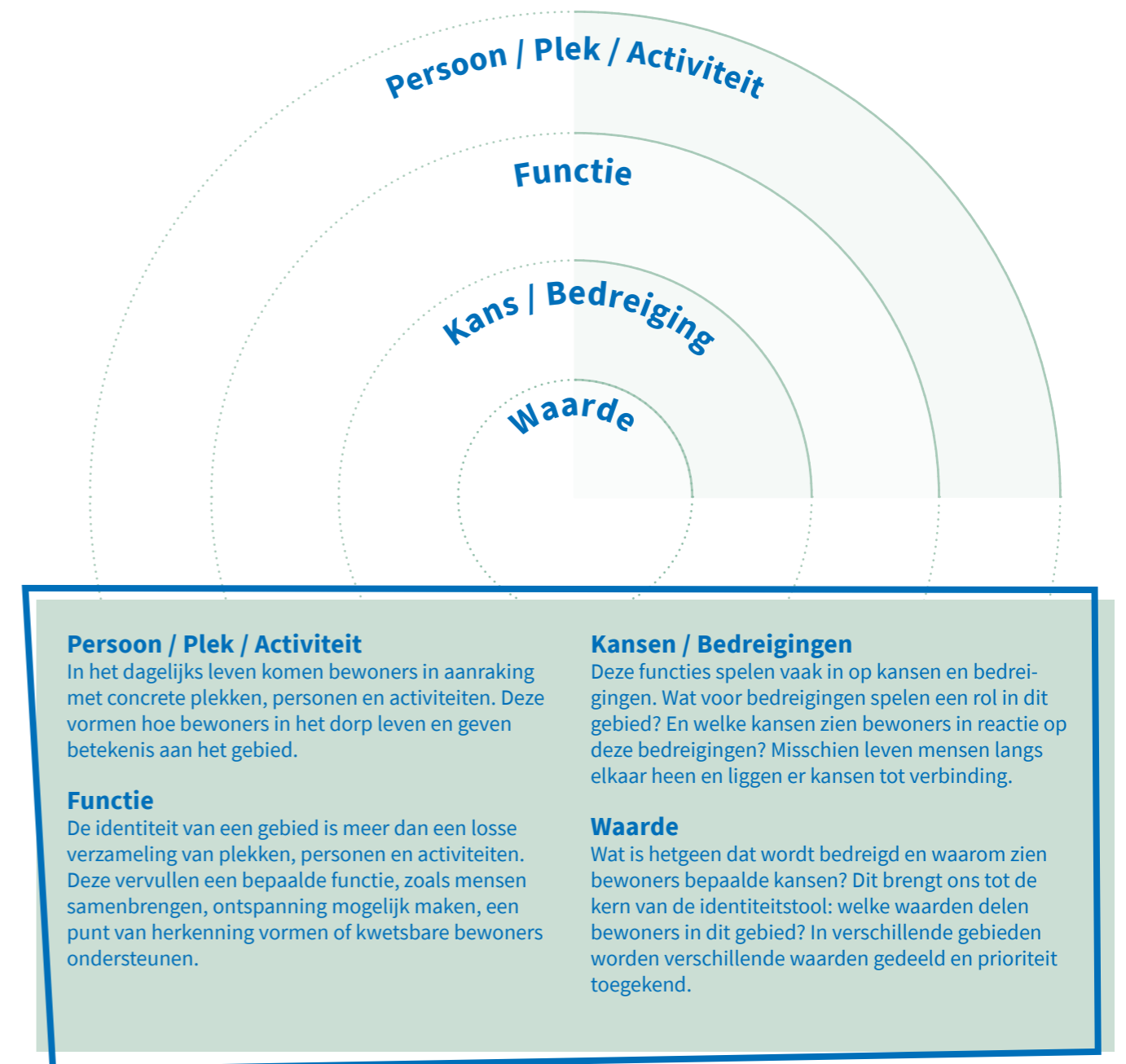

Methodiek

Om de identiteit(en) van het dorp in kaart te brengen is gebruik gemaakt van een gesprekstoel. Aan de hand van deze cirkelvormige tool, wordt het complexe begrip identiteit 'afgepeld' in vier lagen. Van concrete plekken, personen en activiteiten in de buitenste laag, tot de meer abstracte kern van de cirkel met gedeelde waarden. De beleving van bewoners vormt hierbij het startpunt.

De ingevulde tools zijn een snapshot van de identiteit(en) op dit moment door de ogen van bewoners. Dit beeld is per definitie onvolledig en in ontwikkeling: het is nooit af. Toch geeft het inzicht in identiteit(en) van een gebied. Wat vinden bewoners belangrijk en waarom? En hoe zien we dit terug?

De cirkel kan op verschillende manieren gelezen worden. Zowel van buiten naar binnen als andersom. Plekken, personen en activiteiten zijn enerzijds een weerspiegeling van de onderliggende lagen. Ze worden gevormd door gedeelde waarden, kansen en bedreigingen van een gebied. Anderzijds zijn deze plekken, personen en activiteiten van invloed op de onderliggende lagen. Ze beïnvloeden hoe men samenleeft en wat men belangrijk vindt. Deze relaties zijn niet altijd lineair; tussen de verschillende aspecten in de cirkel bestaan ook kruisverbindingen. Al deze verbindingen samen geven inzicht in de complexiteit van de identiteit(en) van het gebied.

Persoon / Plek / Activiteit

In het dagelijks leven komen bewoners in aanraking met concrete plekken, personen en activiteiten. Deze vormen hoe bewoners in het dorp leven en geven betekenis aan het gebied.

Functie

De identiteit van een gebied is meer dan een losse verzameling van plekken, personen en activiteiten. Deze vervullen een bepaalde functie, zoals mensen samenbrengen, ontspanning mogelijk maken, een punt van herkenning vormen of kwetsbare bewoners ondersteunen.

Kansen / Bedreigingen

Deze functies spelen vaak in op kansen en bedreigingen. Wat voor bedreigingen spelen een rol in dit gebied? En welke kansen zien bewoners in reactie op deze bedreigingen? Misschien leven mensen langs elkaar heen en liggen er kansen tot verbinding.

Waarde

Wat is hetgeen dat wordt bedreigd en waarom zien bewoners bepaalde kansen? Dit brengt ons tot de kern van de identiteitstoel: welke waarden delen bewoners in dit gebied? In verschillende gebieden worden verschillende waarden gedeeld en prioriteit toegekend.

VERHALEN HOEK VAN HOLLAND

“We hebben niet zoveel buitenbaden in Zuid-Holland, terwijl mensen het met mooi weer juist superleuk vinden om buiten te zwemmen. Als je kleine kinderen hebt dan is het hier ook een veilige omgeving omdat er toezicht is.” Het buitenbad biedt ruimte: “hier kun je meteen recreëren, je legt je handdoek neer op het gras en je bent klaar”.

Luis

Gerrit en Luis

ZWEMBAD HOEK VAN HOLLAND IS EEN UNIEKE EN HERKENBARE PLEK

Buitenzwembad Hoek van Holland van Sportbedrijf Rotterdam aan de Cordesstraat 160 bestaat sinds 1966. Vanaf het begin tot 1993 lag er op het terrein een instructiebad, een ondiep bad dat veilig was voor mensen die nog niet goed konden zwemmen. Daarna werd een nieuw recreatiebad gebouwd en ziet het zwembad eruit zoals we het nu kennen. Zwembad Hoek van Holland, in de volksmond het ‘Hoekse Badje’, is altijd een ontmoetingspunt geweest in het dorp voor senioren en gezinnen met jonge kinderen. In de zomermaanden zijn er ook bezoekers uit de rest van de regio te vinden.

Zwemmen in een woonwijk

“Vroeger lag het zwembad tussen de duinen en het grasveld in, nu staan er huizen omheen”, vertelt Gerrit Neuman, badmeester bij het zwembad sinds 1980. “Ze zeggen wel eens, wie legt er nou een buitenbad aan in een woonwijk! Dan vertel ik dat het andersom is, eerst was er een bad en later een woonwijk. Als je hier gaat wonen, dan weet je dat je naast het geluid gaat wonen.” Bovendien is een buitenbad uniek volgens Luis Ramos, locatiemanager van Sportbedrijf Rotterdam, “We hebben niet zoveel buitenbaden in Zuid-Holland, terwijl mensen het met mooi weer juist superleuk vinden om buiten te zwemmen. Als je kleine kinderen hebt dan is het hier ook een veilige omgeving omdat er toezicht is.” Het buitenbad biedt ruimte: “hier kun je meteen recreëren, je legt je handdoek neer op het gras en je bent klaar”. Bezoekers kunnen ook terecht om wat te eten bij de foodtruck op het terrein.

In je badjas op de fiets naar het zwembad

Het zwembad is sinds de aanleg een ontmoetingspunt in de wijk. “Vooraf vroeger was dat heel duidelijk”, aldus Gerrit. “Er was toen verder niets in het dorp, behalve het zwembad en de snackbar”. Nu ziet Luis dat nog sterk terug onder senioren in Hoek van Holland. “Het hele seizoen komt een vaste club senioren dagelijks banen zwemmen en een kopje koffie drinken. Zij hechten veel waarde aan zwemmen in de open lucht.” Het publiek is in het voor- en naseizoen heel lokaal volgens de twee. “Mensen komen hier in hun badjas op de fiets naar toe. De caissières uit Rotterdam die hier soms de kaartjes scannen moeten daar heel hard om lachen. Volgens mij is dat heel dorps.”

Hoekenezen houden van hun badje

In 2014 dreigde het zwembad te moeten sluiten vanwege bezuinigingen binnen gemeente Rotterdam. Massaal stond in Hoek van Holland een groep mensen op die het daar niet mee eens was en vormden Stichting Vrienden van het Hoekse Buitenbad. Het buitenbad is gebleven en de stichting vertegenwoordigt ook nu nog de bezoekers van het zwembad. Samen met Sportbedrijf Rotterdam organiseert de stichting verschillende activiteiten in het zwembad, zoals een badkuipenrace, kampeernachten of een luchtkussenfestijn. Luis: “Het is mooi te zien dat de Hoekenezen zo betrokken zijn bij dit bad. Zij zien het echt als ‘hun bad’. Dat is goed, want die betrokkenheid maakt het voor ons leuker.”

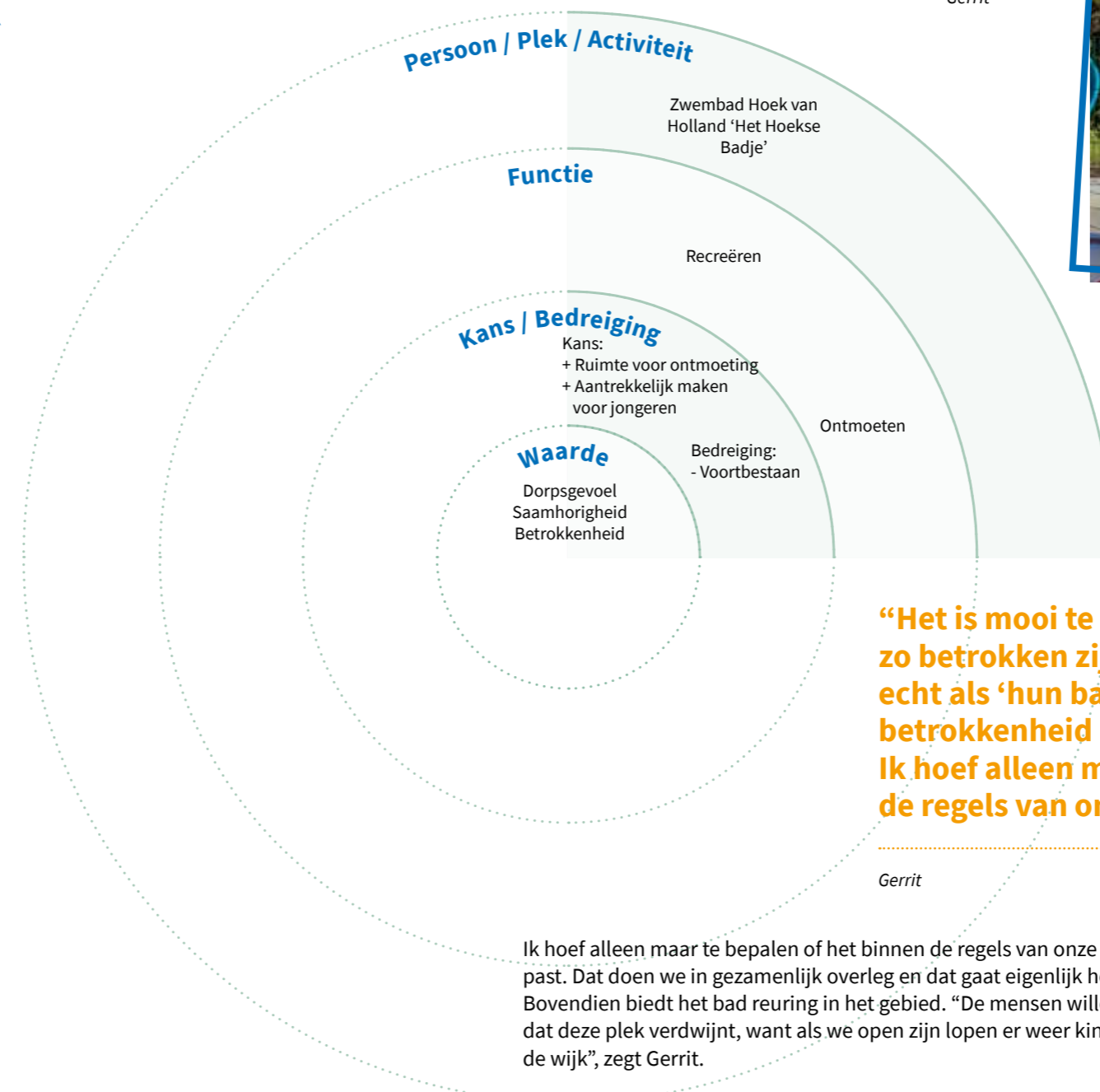
“De mensen willen echt niet dat deze plek verdwijnt, want als we open zijn lopen er weer kinderen door de wijk.”

Gerrit

Gerrit en Luis

01

“Het is mooi te zien dat de Hoekenezen zo betrokken zijn bij dit bad. Zij zien het echt als ‘hun bad’. Dat is goed, want die betrokkenheid maakt het voor ons leuker. Ik hoef alleen maar te bepalen of het binnen de regels van onze organisatie past.”

Gerrit

Ik hoef alleen maar te bepalen of het binnen de regels van onze organisatie past. Dat doen we in gezamenlijk overleg en dat gaat eigenlijk heel goed.” Bovendien biedt het bad reuring in het gebied. “De mensen willen echt niet dat deze plek verdwijnt, want als we open zijn lopen er weer kinderen door de wijk”, zegt Gerrit.

‘Hoekse Badje’: een unieke plek in verleden en toekomst

Zwembad Hoek van Holland blijft in ontwikkeling. Vorig jaar heeft Sportbedrijf Rotterdam bijvoorbeeld een waterglijbaan aan het terrein toegevoegd, “daar wordt gretig gebruik van gemaakt en trekt nieuw publiek”. Verder zijn de badmeesters aan het onderzoeken hoe ze meer jongeren naar het zwembad kunnen krijgen. Sociaal design bureau Arttenders is bezig met het ontwikkelen van een ontwerp voor de buitenruimte in samenspraak met bewoners uit de buurt. “We willen het ‘Hoekse Badje’ nog aantrekkelijker maken, zodat het een unieke en herkenbare plek blijft en wordt voor de dorpsbewoners én voor toeristen.”

“IK VIND HET BELANGRIJK OM EEN POSITIEF GELUID TE LATEN HOREN”

Mees van Dijk is jongerenwerker bij Welzijn op de Hoek – Stichting Humanitas in Hoek van Holland. Hij ondersteunt, geeft advies en helpt jongeren bij het organiseren van activiteiten. Ook is hij het aanspreekpunt voor organisaties en verenigingen in en rond het dorp. Mees heeft goed zicht op wat de jongeren bezighoudt in Hoek van Holland en zet zich in voor hun toekomst.

Een toegankelijk eerste aanspreekpunt

“Als jongerenwerker ben ik zichtbaar voor het dorp. Ik houd me bezig met het mentale, sociale, emotionele en fysieke welbevinden van kinderen, tieners en jongeren in Hoek van Holland. Een belangrijk aspect is het stimuleren van zelfredzaamheid”, vertelt Mees. Hij spreekt de jongeren op diverse plaatsen, op straat, op scholen, bij verenigingen of in de buurgemeenten. En hij sluit vaak aan bij activiteiten waar jongeren samenkomen, georganiseerd door verenigingen, scholen of sociaal ondernemers in het dorp. “De meeste jongeren kennen mij gewoon als Mees, ze plakken er niet meteen het label ‘jongerenwerker’ op. Dat komt denk ik omdat ik hier ben opgegroeid, geboren en getogen. Veel jongeren kende ik ook al voor ik dit werk ging doen.”

Preventief werken

“Mijn groep jongeren zit tussen de 10 en 23 jaar, dat is een hele brede groep.” De jongste groep spreekt hij op de drie basisscholen in Hoek van Holland. Zo is hij ook meteen zichtbaar voor ouders en professionals. “De jongeren ontwikkelen zich natuurlijk snel.” Om problematiek vroegtijdig te kunnen signaleren, bij te springen indien nodig of jongeren te koppelen aan partners in het gebied zijn de korte lijnen ontzettend belangrijk. Voor de jongeren zijn er geen gebiedsgrenzen. Voor de middelbare school zijn ze aangewezen op de scholen in de naastgelegen gemeenten. Om met de jongeren in contact te blijven is er daarom een samenwerkingsverband met Jongerenwerk Vitis Welzijn en schoolmaatschappelijk werk van de VO-scholen. Daarnaast haalt Welzijn op de Hoek het stedelijke preventieve aanbod van Gemeente Rotterdam naar Hoek van Holland. Mees is niet alleen op straat te vinden, maar ook in Huis van de Wijk ‘De Hoekstee’. Daarnaast is hij ook actief op de verschillende social mediakanalen.

Binding met het dorp, het Westland én Rotterdam

Jongeren in Hoek van Holland voelen zich verbonden met het dorp. “In Hoek van Holland komen jongeren vaak in grote groepen samen in het Huis van de Wijk of bij verenigingen. Ze kennen elkaar en staan voor elkaar klaar.” Die verbondenheid heeft te maken met het vertrouwde dorpsgevoel, wat veel van hen ook vinden op de middelbare scholen in het Westland. Daarnaast weten jongeren, mede door de metro, steeds beter de weg te vinden naar de stad en komen jongeren uit Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen vaker richting Hoek van Holland. Opvallend vindt Mees dat steeds meer Hoekse jongeren voor activiteiten naar de stad gaan: “soms hoor je ze roepen; ‘wij horen bij Rotterdam!’. Ze ervaren wel verschil tussen het Westland en Rotterdam.”

“In Hoek van Holland komen jongeren vaak in grote groepen samen in het Huis van de Wijk of bij verenigingen. Ze kennen elkaar en staan voor elkaar klaar.”

“De meeste jongeren kennen mij gewoon als Mees, ze plakken er niet meteen het label ‘jongerenwerker’ op.”

Toekomst

Jongeren in Hoek van Holland gaan naar school onder andere in Rotterdam, Den Haag, het Westland of Schiedam en kiezen daarna voor een vervolgopleiding, vakopleiding of gaan werken. Daarnaast heeft een groot deel van de jongeren een bijbaan, bijvoorbeeld bij de tuinders, supermarkt of in Huis van de Wijk ‘De Hoekstee’. Ook zetten jongeren zich vrijwillig in bij onder andere de verenigingen.

De jongeren willen als ze uit huis gaan graag een eigen woning in Hoek van Holland. Er is wel aanbod, maar dat is niet altijd de plek waar ze willen wonen. Het verlies van woonpunten geeft dan de doorslag om niet voor die woning te kiezen. Mees zet zich daarvoor in, door bijvoorbeeld in gesprek te gaan met de woningcorporaties en de jongeren zelf. “Ik vind het belangrijk om het positieve geluid van de jongeren te laten horen. Zij moeten de kans krijgen zichzelf te laten zien.”

“Het strand is een geliefde plek onder wandelaars en natuurliefhebbers. “Ik wandel vaak van ‘s-Gravenzande naar de pier van Hoek van Holland en weer terug”, vertelt een wandelaar. “Het is hier wel heel erg veranderd de afgelopen 40 jaar dat ik hier woon.”

Strand Hoek van Holland

HET STRAND VAN HOEK VAN HOLLAND IS EEN GELIEFDE PLEK

Het strand is een belangrijk onderdeel van Hoek van Holland volgens bewoners. Vanuit het dorp is het strand via drie opgangen toegankelijk; de drukke Badweg met de meeste horecagelegenheden, de iets rustigere opgang aan het einde van de Rechtestraat met een paar kleinere horecatenten en een laatste, stillere opgang vanaf het Recreatieoord Hoek van Holland. Op het strand komen mensen uit Hoek van Holland zelf, overig Rotterdam, het naastliggende dorp 's-Gravenzande en toeristen uit voornamelijk Duitsland, om te recreëren, ontspannen én vissen.

Natuur ontmoet industrie

Het strand is een geliefde plek onder wandelaars en natuurliefhebbers. "Ik wandel vaak van 's-Gravenzande naar de pier van Hoek van Holland en weer terug", vertelt een wandelaar. "Het is hier wel heel erg veranderd de afgelopen 40 jaar dat ik hier woon. Toen ik hier kwam wonen was er nog helemaal geen industrie, maar de afgelopen jaren is het havengebied sterk ontwikkeld. Dat geeft wel een heel ander beeld." Toch blijft het strand trekken voor bijvoorbeeld hondeneigenaren; "ik kom hier vaak vanuit het dorp met mijn hond om te wandelen en even uit te waaien."

Recreatie en horeca

Voor surfers en kitesurfers is het strand een fijne plek om te zijn. Verschillende surfscholen in de omgeving bieden in het zomerseizoen lessen aan. Ook (professionele) kitesurfers zijn er te vinden. "Ik heb op het Recreatieoord Hoek van Holland in 2020 een huisje gekocht, zodat ik dicht bij zee kan zijn om te kitesurfen, dat is heerlijk in de zomer". Daarnaast zijn er bij verschillende opgangen verschillende horecatenten. "Ik kom hier vaak met mijn vrouw en zontje op het strand. In de zomer om op het strand te liggen zonnen en vandaag komen we hier om even een ijsje te eten. Je kunt hier ook heerlijk vis eten bij verschillende restaurants", vertelt een vader met zijn zoon bij een van de horecalocaties.

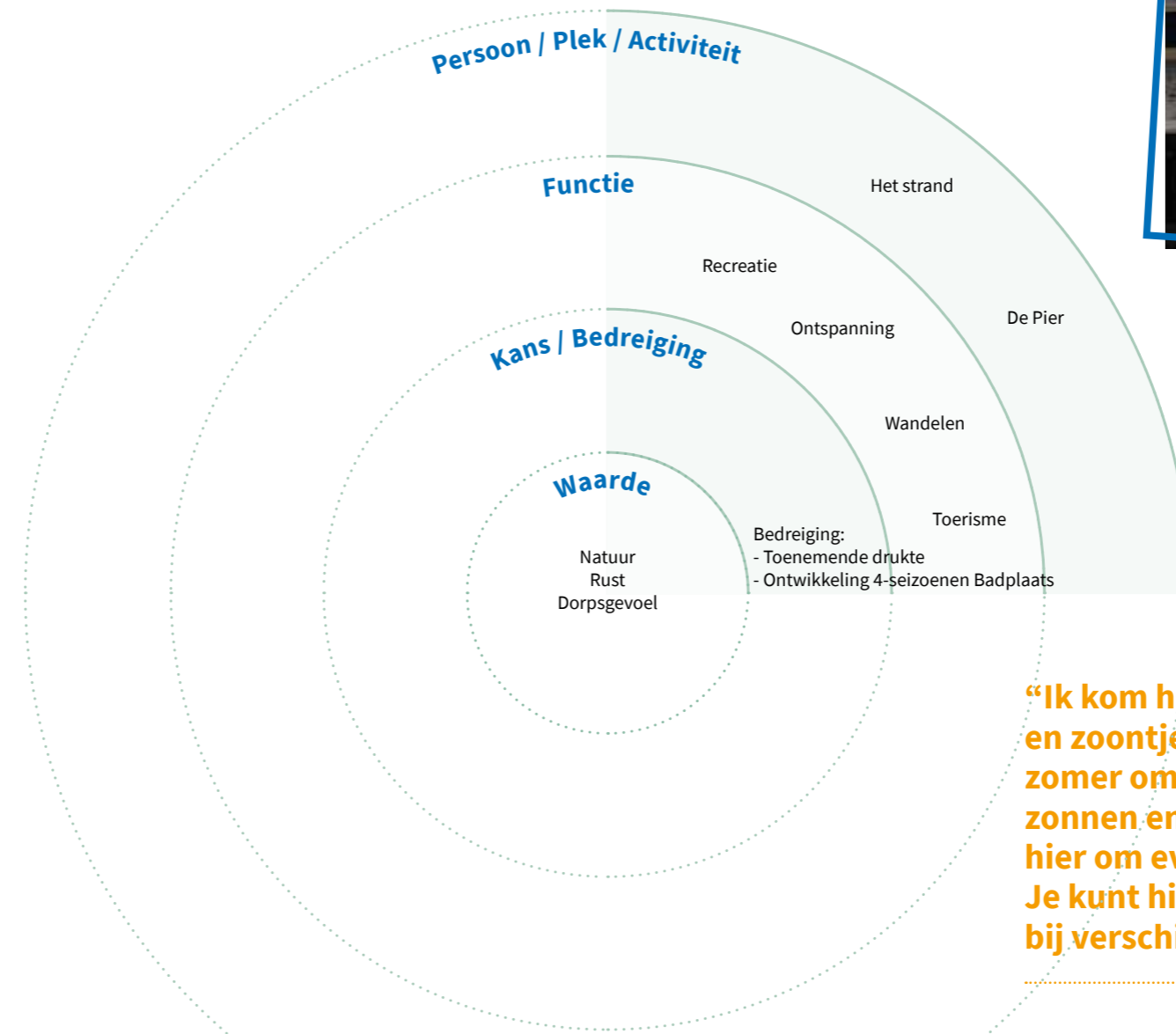
Vissers op de pier

Op de Pier van Hoek van Holland verzamelen zich altijd verschillende vissers. "Dit is een van de weinige plekken in Nederland waar je nog zeebaars kunt vangen", vertelt één van hen. "Ik ben zelf chef-kok en kom hier al ruim veertig jaar voor lijngevangen zeebaars die je op deze manier gevangen zo vers mogelijk kunt bereiden. Ik ben daar elf jaar geleden speciaal voor naar Hoek van Holland verhuisd." Een andere visser komt regelmatig met zijn vouwfiets en de metro vanuit Rotterdam. "Je mag er helaas maar twee mee naar huis nemen volgens de wet, maar tegenwoordig vang je er niet zoveel meer." Overbevissing in het gebied is volgens de vissers een groot probleem, via zenders in staarten worden hele scholen zeebaars met netten opgespoord en gevangen. "Dat is echt zo zonde. Tegenwoordig moet je veel meer geduld hebben wil je nog een vis kunnen vangen, ze worden steeds zeldzamer."

"We love it here, the Dutch landscape near the sea is so beautiful; there is so much space around here!"

Strand Hoek van Holland

"Ik kom hier vaak met mijn vrouw en zontje op het strand. In de zomer om op het strand te liggen zonnen en vandaag komen we hier om even een ijsje te eten. Je kunt hier ook heerlijk vis eten bij verschillende restaurants."

Toenemend toerisme

Veel toeristen weten Hoek van Holland te vinden. Ze verblijven bijvoorbeeld een midweek of weekend in de strandvilla's op het strand. Veel van deze toeristen komen uit Duitsland of Rotterdam, om direct op het strand te kunnen verblijven, vertelt een voorbijganger. Een Duitse toerist vertelt dat ze bijna elk jaar verblijft in een van de strandvilla's omdat ze de plek zo fijn vindt en ook twee Duitse jongeren zoeken wanneer ze in Nederland zijn altijd even het strand op. "We love it here, the Dutch landscape near the sea is so beautiful; there is so much space around here!" Met de bouw van het nieuwe metrostation Hoek van Holland Strand, verwachten lokale strandbezoekers dat het aantal toeristen en dagjesmensen uit vooral Rotterdam in de toekomst zal toenemen.

Het verhaal van Mario Bruijns & Joyce Buursema
over Recreatieoord Hoek van Holland

“Ik kom hier al vanaf mijn
geboorte”, vertelt Joyce
Bursema. “Mijn opa en oma
hadden een huisje op het oude
kamp, dus als baby werd ik daar
al mee naartoe gesleept. Mijn
vader had zich opgegeven voor
het nieuwe terrein en toen is in
1951 dit huisje gebouwd.”

.....
Joyce

Willem Jan, Joyce en Mario

ZE MOETEN DE IDENTITEIT HIER KOESTEREN. HET RECREATIEOORD EN HET DORP

Mario Bruijns schreef twee boeken over Recreatieoord Hoek van Holland: **De Houten Kampeerstad van Rotterdam aan Zee, deel 1 en 2**. De geschiedenis van het kampeerterrein gaat terug naar de periode rond 1920. Rotterdammers gingen in vakantietijd kamperen in de duinen van Hoek van Holland, dichtbij zee. In 1923 kreeg de groep kampeerders een definitieve plek aangewezen voor hun tenten. Al snel verschenen er per kampeerseizoen op te bouwen houten huisjes. Begin jaren vijftig mochten de huisjes blijven staan en werd het recreatieoord permanent. De opzet uit die tijd is nog herkenbaar en de sfeer is nog steeds bijzonder; het recreatieoord is een plek van rust en ruimte voor een hechte, grotendeels Rotterdamse, gemeenschap.

Een heel zomerseizoen op 'het kamp'

Kenmerkend aan het recreatieoord is dat mensen zich enorm verbonden voelen met de plek. Veel mensen hebben huisjes die generaties lang binnen de familie zijn. "Ik kom hier al vanaf mijn geboorte", vertelt Joyce Buursema. "Mijn opa en oma hadden een huisje op het oude kamp, dus als baby werd ik daar al mee naartoe gesleept. Mijn vader had zich opgegeven voor het nieuwe terrein en toen is in 1951 dit huisje gebouwd." In die tijd verbleven veel families een heel zomerseizoen op 'het kamp'. Kinderen gingen de laatste maanden van het schooljaar naar de basisschool in het dorp en kampeerders gingen er naar het badhuis. Ondernemers uit 'de Hoek' wisten het recreatieoord ook te vinden en hadden in de zomermaanden winkels op het terrein. "Het kamp' is eigenlijk een dorp op zich, met een hele hoop connecties met het 'dorp' Hoek van Holland."

Bedreiging voortbestaan

Het dorps karakter van het recreatieoord is precies waarom mensen het zo fijn vinden op het recreatieoord. "Het is hier heel dorps, anders dan we gewend waren in de stad. Het is kleinschalig. Als je hier de dijk op rijdt, dan kom je in een andere wereld. Dat is de charme, de identiteit van 'de Hoek'." Vanaf 2020 werd het recreatieoord in zijn voortbestaan bedreigd. De gemeente maakte plannen om de grond te verkopen aan een projectontwikkelaar die er verhuurbare vakantiehuizen wilde bouwen. De recreanten kwamen met resultaat in opstand, "als het weg zou gaan, dat lijkt me verschrikkelijk, want ja, hier heb je toch je leven. De gemeenschap is voor veel mensen ook heel hecht, je kan hier sociaal zijn maar je kan je ook terugtrekken als je behoefte hebt aan rust". Op 3 februari 2022 stemde de gemeenteraad unaniem tegen verkoop aan een commerciële marktpartij. Momenteel bekijkt men of het mogelijk is dat de recreanten het terrein in eigen beheer krijgen.

Verstedelijking

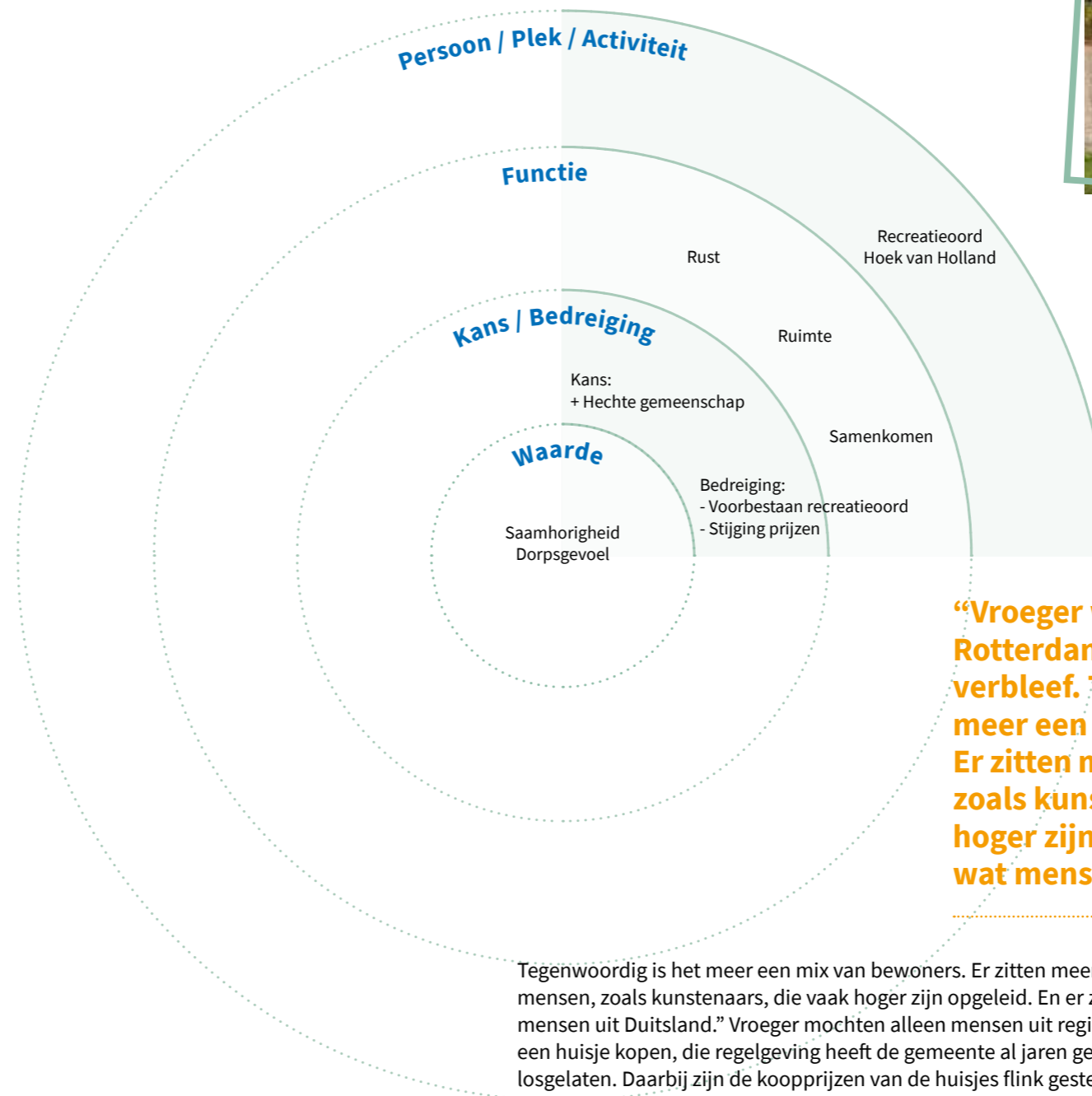
Mario en Joyce zien langzaam wel dingen veranderen, zowel in het dorp als op het recreatieoord. "Ze willen het hier in het dorp een beetje verstedelijken en drukker maken, met hoogbouw en de verlengde metrolijn. De meeste Hoekenezen zitten daar echt niet op te wachten, de mensen willen het hier gewoon dorps houden. Ook op het recreatieoord verandert het publiek. "Vroeger was het echt de Rotterdamse arbeider die hier verbleef.

"Het is hier heel dorps, anders dan we gewend waren in de stad. Het is kleinschalig. Als je hier de dijk op rijdt, dan kom je in een andere wereld. Dat is de charme, de identiteit van 'de Hoek'."

04

Mario

"Vroeger was het echt de Rotterdamse arbeider die hier verbleef. Tegenwoordig is het meer een mix van bewoners. Er zitten meer creatieve mensen, zoals kunstenaars, die vaak hoger zijn opgeleid. En er zijn wat mensen uit Duitsland."

Tegenwoordig is het meer een mix van bewoners. Er zitten meer creatieve mensen, zoals kunstenaars, die vaak hoger zijn opgeleid. En er zijn wat mensen uit Duitsland." Vroeger mochten alleen mensen uit regio Rotterdam een huisje kopen, die regelgeving heeft de gemeente al jaren geleden losgelaten. Daarbij zijn de koopprijzen van de huisjes flink gestegen, ook vanwege de media-aandacht voor het recreatieoord. "Voor de gewone mens is het niet meer betaalbaar, maar we hopen dat de prijzen weer gaan dalen." Hoeveel effect de gestegen huurprijzen gaan hebben en openstelling voor kopers buiten Rotterdam gaan hebben, zal in de toekomst blijken. Belangrijk vinden de huidige seizoenbewoners dat de sfeer behouden blijft. "Ze moeten de identiteit hier koesteren. Dat geldt voor het recreatieoord én voor het dorp."

MILITAIR ERFGOED ALS BASIS VAN HET DORP

Hans van Aalst is voorzitter van Stichting Fort aan den Hoek van Holland, opgericht in 1985. De stichting is een van de oudste stichtingen in het dorp en heeft als doel het conserveren, bewaren en doorvertellen van het verhaal over de kustverdediging in het gebied rond Hoek van Holland. De stichting runt daartoe het Nederlands Militair Kustverdedigingsmuseum vanaf de locaties Bunker Bremen en Bunker Hamburg. Deze twee bunkers uit verschillende periodes liggen verscholen in het Vinetaduin aan het eind van de Strandweg. Op een realistische manier tonen ze het verhaal over de mensen die erin leefden en werkten in verschillende militaire periodes uit de geschiedenis.

Militair en maritiem erfgoed als basis van het dorp Hoek van Holland

“Hoek van Holland is een relatief jong dorp”, vertelt Hans. “De kern van Hoek van Holland is eigenlijk militair erfgoed. Toen de Nieuwe Waterweg werd gegraven moest die beschermd kunnen worden tegen eventuele vijanden. In 1887 werd het Fort aan den Hoek van Holland gebouwd en in gebruik genomen en daarna kwam de verdere ontwikkeling van het dorp.” In het duingebied zijn veel fysieke overblijfselen te vinden uit verschillende periodes van de geschiedenis: het fort van voor de Eerste Wereldoorlog, ongeveer tachtig bunkers of ‘batterijen’ uit verschillende periodes als de Eerste Wereldoorlog en het Interbellum en bunkers gebouwd door Duitsers als onderdeel van de Atlantikwall in de Tweede Wereldoorlog. Ook zijn er restanten uit de Koude Oorlog, zoals de kenmerkende Amerikaanse troposcatter, een straalzender. “Veel Hoekenezen hebben een verbinding of familiegeschiedenis met het militaire en maritieme erfgoed rond het dorp. Veel van hen werkten bijvoorbeeld bij de kustverdediging of de veerdiensten.”

Bunkers met een museale functie

De museale bunkers Bremen en Hamburg zijn sinds 2015 geopend voor publiek. Daarvoor was de stichting gevestigd in het fort. Door een flinke huurverhoging kon de stichting daar niet blijven en verhuisde, in eerste instantie voor opslagruimte, naar Bunker Bremen. Toen al snel bleek dat de stichting de uitgebreide collectie ook wilde vertonen, kreeg ze toegang tot Bunker Hamburg. Met een groep van ongeveer twintig gemotiveerde vrijwilligers onderhouden ze beide plekken. “De vrijwilligers hier hebben hele diverse interesses. Voor de een is het techniek, anderen beheren de collectie en er zijn historici. Samen zorgen we voor het behoud van deze plekken.” De bunkers zijn op zaterdag open voor publiek. Op afspraak organiseert de stichting diverse programma’s op het gebied van educatie. “We zijn open voor iedereen die langs wil komen, scholen, andere instellingen, rotary’s, kerkgemeenschappen; veel van ons publiek heeft allemaal een andere insteek om hier te komen. De een komt voor wapens, de ander voor bunkers, we passen ons aan aan wie langs wil komen.”

Behoeft aan vernieuwing én behoud

Hans is sterk gehecht aan het dorp, net als veel andere dorpsbewoners in ‘de Hoek’. “Als je vraagt: wat heeft Hoek van Holland te bieden? Niks. Maar het is het sfeertje. Het is het geouwehoer, het klagen over alles wat niet goed

“Veel Hoekenezen hebben een verbinding of familiegeschiedenis met het militaire en maritieme erfgoed rond het dorp. Veel van hen werkten bijvoorbeeld bij de kustverdediging of de veerdiensten.”

Persoon / Plek / Activiteit

Functie

Kans / Bedreiging

Waarde

Belang van de geschiedenis
Dorpsgevoel
Binding

Bedreiging:
- Verandering als bedreiging

Kans:
+ Vernieuwing én behoud
+ Betrokken vrijwilligers

Erfgoed

Conservieren en doorvertellen van de geschiedenis

Militair en Maritiem erfgoed

Hans van Aalst

05

“Als je vraagt: wat heeft Hoek van Holland te bieden? Niks. Maar het is het sfeertje. Het is het geouwehoer, het klagen over alles wat niet goed is en hier toch niet weg willen.”

is en hier toch niet weg willen”, zegt hij lachend. “Maar het is natuurlijk ook de differentiatie hier. De verhalen zoals wij die vertellen over het erfgoed, het strand, de natuur vlakbij, het sociale leven.” Wel heeft Hoek van Holland behoefte aan een impuls volgens Hans. “Je moet als dorp ook vooruitgaan, je kunt niet alleen behouden. De winkelstand is slecht in het dorp, maar er is ook geen aanwas, dus daar zit een probleem. De infrastructuur moet meegroeien en er is weinig woningaanbod voor jongeren en daar moeten we het op termijn juist van hebben.” Ook is de afstand naar Rotterdam demografisch en politiek groot, aldus Hans, dat zorgt ook voor verminderd vertrouwen richting Gemeente Rotterdam. “De Hoekenees is kritisch en voelt veel dingen al snel als een bedreiging. Het is hier heel belangrijk dat er een goede verhouding is tussen wat Hoek van Holland is en moet blijven. Dus je moet dingen toevoegen om Hoek van Holland te laten doorgaan zoals we dat willen.”

Biljartclub Europoort

“We zijn een vereniging met ongeveer zeventig leden, dat is vrij groot in het dorp”, vertelt Toon Willemsen, secretaris van de vereniging. “Wat ons sociaal bindt is het biljarten, iedereen houdt van het spelletje met die drie balletjes.” Biljart wordt voornamelijk door de oudere generatie gespeeld. Bij Biljartclub Europoort is niet alleen de sport, maar ook het sociale aspect erg belangrijk.”

.....
Toon

BILJARTCLUB EUROPOORT HEEFT EEN BELANGRIJKE SOCIALE FUNCTIE

In Huis van de Wijk De Hoekstee in Hoek van Holland is sinds 1987 Biljartclub Europoort gevestigd. Een groep biljart enthousiastelingen startte destijds met het initiatief. De eerste dertig jaar mochten ze, ondersteund door Humanitas, nagenoeg kosteloos verblijven in De Hoekstee. Sinds 2018 betalen ze huur en zijn ze een officiële sportvereniging. De biljartclub heeft een belangrijke sociale functie voor ouderen in het dorp.

Een sportvereniging, maar het sociale aspect is belangrijker

“We zijn een vereniging met ongeveer zeventig leden, dat is vrij groot in het dorp”, vertelt Toon Willemsen, secretaris van de vereniging. “Wat ons sociaal bindt is het biljarten, iedereen houdt van het spelletje met die drie balletjes.” Biljart wordt voornamelijk door de oudere generatie gespeeld. Bij Biljartclub Europoort is niet alleen de sport, maar ook het sociale aspect erg belangrijk. “Het allerbelangrijkst is het contact onderling en dat we een plek bieden aan de ouderen onder ons.” Wil Jansen is al twintig jaar lid bij de vereniging en voor hem is het een echte dagbesteding. “Ik kan hier elke dag aanwezig zijn, dan ben ik fijn onder de mensen en hoef ik niet eenzaam te zijn. Ik ben alleenstaand en op mijn leeftijd is het dan heel prettig om een plek te hebben om naar toe te gaan.” Ook Nico Tiegelaar, zestien jaar lid, bevestigt dit: “Voor mij is het een plek van ontspanning en gezelligheid, ik ga regelmatig een potje biljarten en heb het hier altijd naar mijn zin.”

Vriendelijke competitie

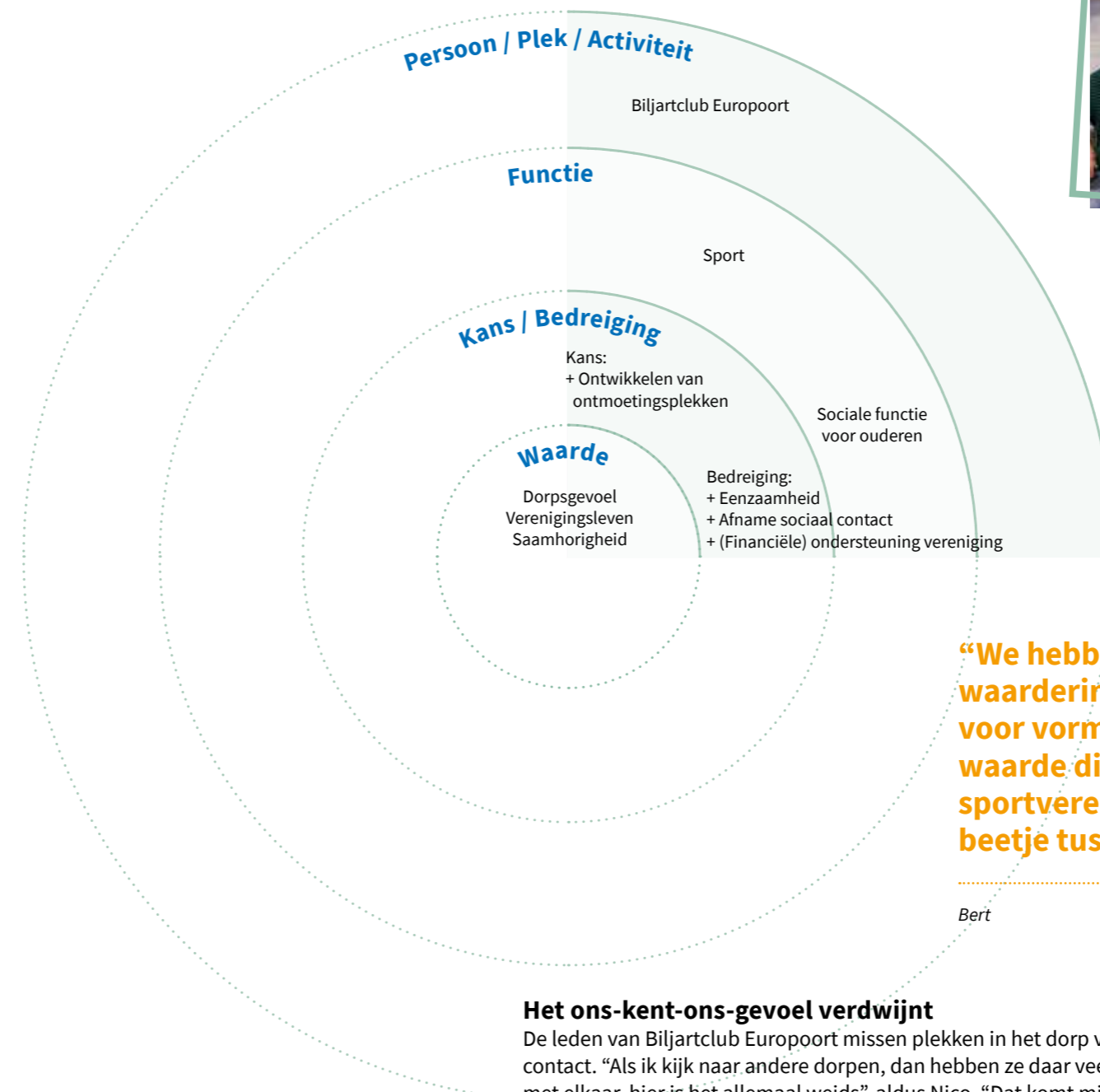
Biljartclub Europoort is ook binnen de regio actief. “We zijn allemaal een beetje middelmatige spelers”, lacht Wil, “de ene keer gaat alles goed en de andere keer gaat alles mis.” Toch zijn ze óók fanatiek. Er spelen drie teams van ongeveer negen leden in roulerende samenstellingen mee in externe competities. “Dat doen we dus ook echt in tenue, een nette, zwarte broek, wit overhemd en blauw gilet.” Daarnaast strijden de A-leden van de vereniging jaarlijks om de titel van clubkampioen. “Dat is meer een vriendschappelijke competitie, al maken we er wel serieus werk van.”

Een gemis aan support voor de vereniging

In 2018 moest de club uit noodzaak een sportvereniging worden vanwege de huurverhoging in De Hoekstee. De prijs van de contributie werd daarom verhoogd, waardoor de drempel voor sommige ouderen hoger werd om lid te worden. “Dat is wel een bezwaarlijk iets”, vertelt penningmeester Bert Brander, “omdat wij nu een sportvereniging zijn wordt het sociale aspect vaak vergeten. En dat maakt het moeilijker om de financiën voor onze vereniging rond te krijgen.” Toon voegt toe dat ze graag meer steun vanuit bijvoorbeeld de gemeente zouden willen zien. “We hebben behoefte aan meer waardering en erkenning in wat voor vorm dan ook, voor de sociale waarde die we toevoegen. Als sportvereniging vallen we nu een beetje tussen de wal en het schip.” Het dorp draagt de vereniging wel een warm hart toe: “Vorig jaar hebben we via de jaarlijkse haringveiling een bedrag mogen ontvangen van de ondernemers in het dorp, daar zijn we erg dankbaar voor.”

“Het allerbelangrijkst is het contact onderling en dat we een plek bieden aan de ouderen onder ons.”

Wil

“We hebben behoefte aan meer waardering en erkenning in wat voor vorm dan ook, voor de sociale waarde die we toevoegen. Als sportvereniging vallen we nu een beetje tussen de wal en het schip.”

Bert

Het ons-kent-ons-gevoel verdwijnt

De leden van Biljartclub Europoort missen plekken in het dorp voor sociaal contact. “Als ik kijk naar andere dorpen, dan hebben ze daar veel meer contact met elkaar, hier is het allemaal weids”, aldus Nico. “Dat komt misschien omdat we een soort afscheiding van Rotterdam zijn geworden”, vertelt Bert. “Er wonen hier steeds meer stadse mensen en stadse mensen hebben niet dat gevoel van een dorp. Het ons-kent-ons-gevoel verdwijnt.” Ook mist het dorp volgens de leden een gezellige kern. “Wij hebben hier in feite alleen een lange straat en het Brinkplein waar het niet prettig is om te zitten. We hebben echt een centraal punt nodig.” Gelukkig kunnen ze bij de vereniging terecht: “Wat dat betreft is dit is een plek om te koesteren”.

VERHALENWANDELING HOEK VAN HOLLAND

Hierboven zie je de plekken, activiteiten en mensen die genoemd zijn door bewoners in de zoektocht naar de identiteit(en). Op de routekaart hiernaast worden zes verhalen uitgelicht. Wandel er langs en leer het dorp nog beter kennen!

Het verhaal van het dorp is nooit af. Schrijf hieronder de namen van plekken, mensen of activiteiten die jij ook belangrijk vindt in de dorp.

- 06 .....
- 07 .....
- 08 .....
- 09 .....
- 10 .....

01

Zwembad Hoek van Holland

“Mensen komen hier in hun badjas op de fiets naar toe.”

De Cordesstraat 160

02

Huis van de Wijk 'De Hoekstee'

“Ik vind het belangrijk om het positieve geluid van de jongeren te laten horen. Zij moeten de kans krijgen zichzelf te laten zien.”

Mercatorweg 50

03

Strand Hoek van Holland

“We love it here, the Dutch landscape near the sea is so beautiful; there is so much space around here!”

Hoek Van Holland Strand,
Stationsweg 94

04

Recreatieoord Hoek van Holland

“Vroeger was het echt de Rotterdamse arbeider die hier verbleef. Tegenwoordig is het meer een mix.”

Wierstraat 100

05

Stichting Fort aan den Hoek van Holland

“Je moet als dorp ook vooruitgaan, je kunt niet alleen behouden.”

Strandweg 21

06

Biljartclub Europort

“Het allerbelangrijkst is het contact onderling en dat we een plek bieden aan de ouderen onder ons.”

Mercatorweg 50

HOTEL AMERIKA
ROEF VAN HOLLAND

Broodje
UNICUM.nl

CAFÉ PRINS HENDRIK

Café Prins Hendrik

Café Prins Hendrik

Wijk 10, 1011

COLOFON

Hoek van Holland

Identiteit(en)

In opdracht van

Gemeente Rotterdam

In samenwerking met

Dorpsraad Hoek van Holland

Uitvoering

Veldacademie
Waalhaven Oostzijde 1
3087 BM Rotterdam
info@veldacademie.nl | www.veldacademie.nl

Stichting Wijkcollectie
Willem Buytewechstraat 145
3024 XE Rotterdam
info@wijkcollectie.nl | www.wijkcollectie.nl

Uitgave

1^e uitgave, januari 2023
©2022 Stichting Wijkcollectie | Veldacademie

Copyright

De gebruiker mag het werk kopiëren, verspreiden, tonen en op- en uitvoeren onder de volgende voorwaarden:

Naamsvermelding De gebruiker dient de naam van Stichting Wijkcollectie en Veldacademie te vermelden. **Niet-commercieel** De gebruiker mag het werk niet voor commerciële doeleinden gebruiken. **Geen afgeleide werken** De gebruiker mag het werk niet bewerken.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/>

Onderzoeksteam

Anne-Lotte Groenewegen
Quirine van Thiel

Nicole van Dijk

Analyse

Anne-Lotte Groenewegen

Coördinatie

Anne-Lotte Groenewegen

Leonie Roukens

Wijkreporter

Willemijn Bunschoek

Eindredactie verhalen

Mariette van der Elburg

Vormgeving en beeldredactie

Quirine van Thiel
Minke Themans

Lotl Design - Marlies Bouman

Fotografie

Haroune Boufangacha
Claire Droppert (Coverfoto)

Willemijn Bunschoek

HOEK VAN HOLLAND

Identiteit(en)

De identiteit van Hoek van Holland is altijd in beweging. Juist daarom is het waardevol om hier van tijd tot tijd een afspiegeling van in kaart te brengen. Stichting Wijkcollectie en Veldacademie hebben de krachten gebundeld en de identiteit(en) van Hoek van Holland in meerdere vormen in beeld gebracht. Het resultaat hiervan is deze rapportage.